

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 53.277/1
van 7 mei 2013

avis 53.277/1
du 7 mai 2013

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot vaststelling van het
statuut van de leden van het
directiecomité en de assessoren
van de Belgische
Mededingingsautoriteit'

un projet d'arrêté royal 'fixant
le statut des membres du
comité de direction et des
assesseurs de l'Autorité belge
de la Concurrence'

Op 29 april 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie en Consumenten verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen, een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot vaststelling van het statuut van de leden van het directiecomité en de assessoren van de Belgische Mededingingsautoriteit'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 2 mei 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 mei 2013.

*

Le 29 avril 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie et des Consommateurs à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'fixant le statut des membres du comité de direction et des assesseurs de l'Autorité belge de la Concurrence'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 2 mai 2013. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseillers d'État, Marc RIGAUX, assesseur, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Paul DEPUYDT, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 mai 2013.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat de nieuwe autoriteit in september moet kunnen starten. Wanneer dit niet kan, worden merkbare vertragingen wel echt onvermijdbaar. De mandaten van de huidige Raad voor de mededinging zijn verstreken sinds 28 februari 2013. Intussen hebben reeds drie leden van de Raad hun ontslag gegeven, en worden zij niet meer vervangen. Mede gelet op de omstandigheid dat één van hen kamervoorzitter is van 7 op de 16 kamers, heeft dit een negatief effect op de werking van de Raad.

Om deze reden is het gerechtvaardigd een dringend advies aan de Raad van State te vragen, zodat voorliggend koninklijk besluit spoedig kan worden aangenomen. Dit besluit is namelijk de voorwaarde om verder te kunnen gaan met de oproep aan de kandidaten en selectie en benoeming van de leden van het directiecomité en de assessoren, waarvoor naar schatting drie maanden nodig is. Pas wanneer het directiecomité is samengesteld, kan de Belgische Mededingingsautoriteit worden opgericht.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Artikel IV.16, § 5, van de wet van 3 april 2013 ‘houdende invoeging van boek IV. ‘Bescherming van de mededinging’ en boek V. ‘De mededinging en de prijsevoluties’ in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek IV en boek V, in boek I van het Wetboek van economisch recht’ luidt als volgt:

“De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad het administratief en geldelijk statuut van de voorzitter, de assessor-ondervoorzitter en assessoren die zetelen in het Mededingingscollege, de auditeur-generaal, de directeur van de juridische studies, de directeur van de economische studies en de personeelsleden van de Belgische Mededingingsautoriteit.”

Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit geeft uitvoering aan deze bepaling, behalve wat betreft het personeel van de Belgische Mededingingsautoriteit.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

ALGEMENE OPMERKING

4. Blijkens de nota aan de Ministerraad van 8 maart 2013 is het voorliggend ontwerp in grote mate geïnspireerd op het koninklijk besluit van 11 mei 2003 ‘tot vaststelling van het statuut, de bezoldiging en de plichten van de voorzitter en de leden van de Raad van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie’. Een vergelijking van het voorliggend ontwerp met dit koninklijk besluit leert evenwel dat sommige aspecten van het statuut in het ontwerp veel minder uitgewerkt werden, hetgeen tot rechtsonzekerheid kan leiden voor de betrokkenen.

Zo wordt in artikel 1 van het ontwerp bepaald dat, behoudens afwijkende bepalingen in de wet of in onderhavig besluit, tijdens de duur van het mandaat het statuut van het rijkspersoneel van toepassing is op de leden van het directiecomité van de Belgische Mededingingsautoriteit. Doordat in het ontworpen besluit niet wordt gepreciseerd van welke bepalingen van de regeling inzake het statuut van het rijkspersoneel precies wordt afgeweken, maar enkel een aantal andersluidende regelingen worden weergegeven, kan onduidelijkheid ontstaan over de vraag welke bepalingen van dat statuut nu precies van toepassing zijn op de leden van het directiecomité. Daar komt nog bij dat de betrokken leden niet hiërarchisch worden geklasseerd.¹

In artikel 5 van het ontwerp wordt de evaluatie van de betrokkenen op een zeer summiere wijze geregeld, zonder dat criteria vastgesteld worden. Ook wordt nergens bepaald wat de gevolgen van een negatieve evaluatie zijn.²

Het ontwerp bevat geen bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van de betrokken leden bij het einde van hun mandaat.³

AANHEF

5. In het eerste lid van de aanhef dient verwezen te worden naar de wet van 3 april 2013 (niet: 13 april 2013).

DISPOSITIEF

6. Er moet (in een afzonderlijk hoofdstuk 3) een uitvoeringsbepaling worden toegevoegd aan het ontworpen besluit.

*

¹ Vergelijk met artikel 7, tweede lid, van het voormelde koninklijk besluit van 11 mei 2003.

² Vergelijk met de artikelen 14 en 21, § 2, van het voormelde koninklijk besluit van 11 mei 2003.

³ Vergelijk met de artikelen 16 en 17 van het voormelde koninklijk besluit van 11 mei 2003.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat de nieuwe autoriteit in september moet kunnen starten. Wanneer dit niet kan, worden merkbare vertragingen wel echt onvermijdbaar. De mandaten van de huidige Raad voor de mededinging zijn verstreken sinds 28 februari 2013. Intussen hebben reeds drie leden van de Raad hun ontslag gegeven, en worden zij niet meer vervangen. Mede gelet op de omstandigheid dat één van hen kamervoorzitter is van 7 op de 16 kamers, heeft dit een negatief effect op de werking van de Raad.

Om deze reden is het gerechtvaardigd een dringend advies aan de Raad van State te vragen, zodat voorliggend koninklijk besluit spoedig kan worden aangenomen. Dit besluit is namelijk de voorwaarde om verder te kunnen gaan met de oproep aan de kandidaten en selectie en benoeming van de leden van het directiecomité en de assessoren, waarvoor naar schatting drie maanden nodig is. Pas wanneer het directiecomité is samengesteld, kan de Belgische Mededingingsautoriteit worden opgericht. »

*

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. L'article IV.16, § 5, de la loi du 3 avril 2013 'portant insertion du livre IV 'Protection de la concurrence' et du livre V 'La concurrence et les évolutions de prix' dans le Code de droit économique et portant insertion des définitions propres au livre IV et au livre V et des dispositions d'application de la loi propres au livre IV et au livre V, dans le livre Ier du Code de droit économique dispose ce qui suit :

« Le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, détermine le statut administratif et pécuniaire du président, de l'assesseur vice-président et des assesseurs qui siègent au Collège de la concurrence, de l'auditeur général, du directeur des études juridiques, du directeur des études économiques et des membres du personnel de l'Autorité belge de la concurrence.»

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis pourvoit à l'exécution de cette disposition, sauf en ce qui concerne le personnel de l'Autorité belge de la concurrence.

EXAMEN DU PROJET

OBSERVATION GÉNÉRALE

4. Aux termes de la note au Conseil des ministres du 8 mars 2013, le projet à l'examen s'inspire en grande partie de l'arrêté royal du 11 mai 2003 'fixant le statut, la rémunération et les devoirs du président et des membres du Conseil de l'Institut belge des services postaux et des télécommunications'. Une comparaison du projet à l'examen avec cet arrêté royal indique toutefois que certains aspects du statut ont été beaucoup moins développés dans le projet, ce qui peut être source d'insécurité juridique pour les intéressés.

Ainsi, l'article 1er du projet dispose que, pendant la durée du mandat, le statut des agents de l'État est applicable aux membres du Comité de direction de l'Autorité belge de la concurrence, sauf dispositions dérogatoires dans la loi ou le présent arrêté. Dès lors qu'il n'indique pas à quelles dispositions de la réglementation relative au statut des agents de l'État il est précisément dérogé mais qu'il reproduit uniquement un certain nombre de dispositions contraires, l'arrêté en projet peut être obscur quant à la question de savoir quelles dispositions de ce statut s'appliquent précisément à l'heure actuelle aux membres du comité de direction. Force est en outre de relever que les membres concernés ne sont pas classés hiérarchiquement ¹.

L'article 5 du projet règle l'évaluation des intéressés de manière très sommaire sans fixer de critères. Aucune disposition ne précise davantage quels sont les effets d'une évaluation négative ².

Le projet ne contient aucune disposition relative à la position juridique des membres concernés à l'issue de leur mandat ³.

PRÉAMBULE

5. Le premier alinéa du préambule fera référence à la loi du 3 avril 2013 (et non : 13 avril 2013).

¹ Comparer avec l'article 7, alinéa 2, de l'arrêté royal précité du 11 mai 2003.

² Comparer avec les articles 14 et 21, § 2, de l'arrêté royal précité du 11 mai 2003.

³ Comparer avec les articles 16 et 17 de l'arrêté royal précité du 11 mai 2003.

DISPOSITIF

6. L'arrêté en projet sera complété par une disposition d'exécution (dans un chapitre 3 distinct).

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME